

MAN.COMD.004
V.1

SGO

Seqüència operativa

Manual operatiu

Manual operatiu **Seqüència operativa**

Índex

La seqüència operativa	5

Criteris de seguretat	6
Període d'alarma	6
1. Gestió de l'avís d'alarma	6
1.1. Recepció de l'avís i recollida d'informació	6
1.1.1. Recepció de l'avís d'alarma al parc	6
1.1.2. Comunicació de traspàs de l'avís d'alarma a la sala	7
2. Activació de recursos i composició de la sortida	7
2.1. Comunicació d'activació de recursos	7
2.2. Identificació de la localització i informacions associades	8
3. Trajecte	8
3.1. Seguretat en el trajecte	8
3.2. Comunicació de confirmació de sortida	8
3.3. Actualització d'informació	9
3.3.1. Comunicacions d'actualització d'informació	9
Període d'intervenció	10
4. Reaccions immediates	10
5. Arribada al lloc	10
5.1. Comunicació inicial (Flash)	10
5.2. Reconeixement i valoració inicial	11
5.3. Emplaçament dels vehicles	11
5.4. Relleu i/o assumptió del comandament	11
5.4.1. Comunicació d'assumpció del comandament	12
6. Planificació	12
6.1. Elaboració del Pla d'acció de la intervenció (PAI)	12
6.2. Comunicació del PAI a la sala de control	12
7. Execució i supervisió del PAI	13
7.1. Executar i supervisar el PAI	13
7.2. Informes de progrés	13
7.2.1. Comunicació i informe de situació a la sala de control	13
8. Finalització de l'actuació	14
8.1. Restabliment de la normalitat	14
8.2. Recull d'informació i documentació	14
8.3. Accions d'informació i comunicació a persones damnificades/afectades	15
8.4. Traspàs d'informació i custòdia	15
8.5. Recollida de materials i recuperació de l'operativitat dels vehicles	15
8.6. Reunió post actuació	15
8.7. Desmobilització de recursos	15
Període de tancament	16
9. Retorn	16
9.1. Criteris de seguretat durant el retorn	16

9.2. Comunicació de retorn al parc.....	16
10. Accions al parc	16
10.1. Comunicació d'arribada al parc	16
10.2. Restauració de l'operativitat del material i dels vehicles.....	17
10.3. Registre de dades de l'actuació	17

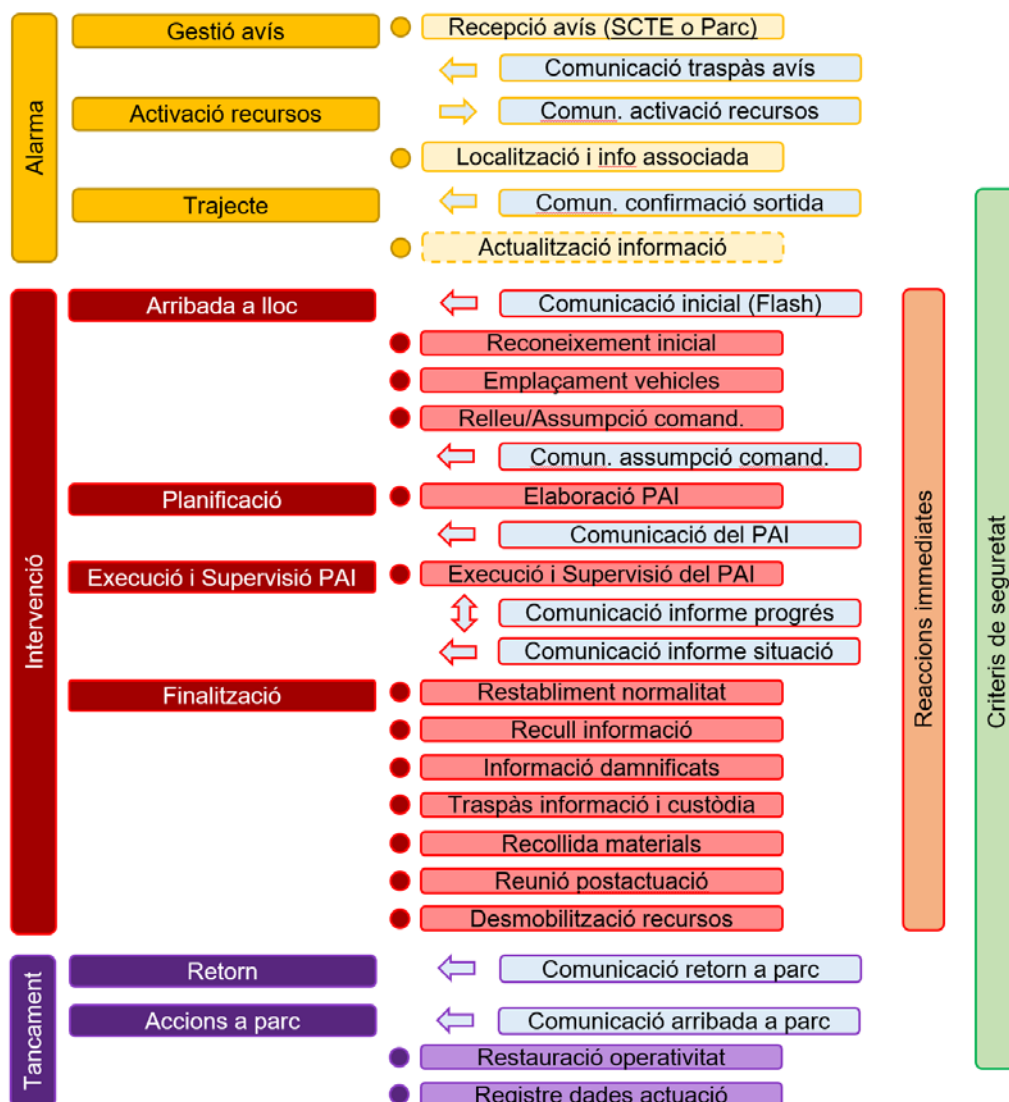
En aquest text, per a les referències fetes a col·lectius, s'ha utilitzat el masculí amb valor genèric.

La seqüència operativa

La seqüència operativa genèrica (en endavant, SOG) és l'organització seqüencial d'una actuació, el resultat de dividir-la en períodes, etapes i accions clarament identificades que es van succeint fins a la finalització de l'actuació.

Aquesta estructura d'etapes i accions és comuna tant en l'àmbit operatiu com en el de coordinació.

La SOG divideix una actuació en tres períodes i nou etapes, i cada una d'aquestes en accions i comunicacions:

Criteris de seguretat

Entenem com a criteris de seguretat aquelles accions transversals a la intervenció que estan encarades a garantir la seguretat dels actuants. Són presents durant les diferents etapes de la seqüència operativa i es defineixen als Manuals corresponents. Un canvi en la situació o l'aparició de nous riscos pot modificar en qualsevol moment els criteris de seguretat.

L'execució dels criteris de seguretat ha de ser prèvia a qualsevol acció, i aquests només es podran demorar en el cas de detectar una reacció immediata.

Període d'alarma

1. Gestió de l'avís d'alarma

La gestió de l'avís d'alarma és l'etapa que s'inicia amb la recepció de l'avís i que inclou totes les gestions oportunes per donar-hi resposta.

1.1. Recepció de l'avís i recollida d'informació

En aquesta etapa el receptor de l'avís recull, d'acord amb el procediment, les dades necessàries que la persona alertant pugui proporcionar. La fiabilitat de la informació recopilada depèn de la tipologia de l'alertant:

- Alertants qualificats: cossos, serveis, agències o persones amb capacitat i coneixements de resposta a una emergència (112, CME, policies locals, SEM...).
- Altres alertants: testimonis implicats o no implicats en l'incident, sense capacitació coneguda de resposta a una emergència.

Les principals dades que cal recollir durant la recepció de l'avís s'agrupen en tres grups:

- Localització de l'incident
- Tipologia d'actuació
- Dades de l'alertant (número de telèfon com a mínim per fer retrucada)

El receptor dona consells de prevenció a l'alertant per tal de minimitzar els efectes negatius que puguin ocórrer al lloc de la intervenció.

1.1.1. Recepció de l'avís d'alarma al parc

Quan la recepció de l'avís es produeix en un parc de bombers, s'ha de passar la gestió a la sala de control corresponent, com més aviat millor. Per tal que el traspàs sigui efectiu, el parc ha de facilitar a la sala les dades bàsiques recopilades.

1.1.2. Comunicació de traspàs de l'avís d'alarma a la sala

Exemple de comunicació de transferència de la gestió de l'alarma del parc a la sala:

- Control, parc de Cornellà demanant, nova actuació: foc d'habitatge.
- *Endavant parc de Cornellà.*
- Fem sortida a incendi d'habitatge al carrer Pau, núm. 12, de Cornellà. Avisats per policia local. Surt el 12.40 amb 4, codis 3235, 3298, 3167 i 3765.
- *Rebut per Control.*

2. Activació de recursos i composició de la sortida

Si l'avís d'alarma entra a través d'una de les sales de control territorial, és aquesta la que ha de realitzar les primeres accions de mobilització de recursos, d'acord amb les pautes definides a les instruccions operatives relatives a l'activació de recursos.

Si l'avís d'alarma entra directament a un parc de bombers, a més de fer el traspàs de l'avís a la sala de control territorial corresponent, el cap de torn ha de fer l'activació i composició de la primera sortida segons les instruccions operatives pertinents i d'acord amb els criteris específics de la situació dels recursos del parc.

El conjunt de recursos mobilitzats inicialment, per donar resposta a l'avís rebut, és el que conforma la primera sortida o sortida ampliada.

Les accions d'activació de recursos –i també les de desmobilització de recursos– es desenvolupen durant tota la intervenció.

Dins del període d'alarma, és l'àmbit de coordinació de la guàrdia, per mitjà del cap de coordinació territorial o el cap de torn, qui estableix les possibles necessitats de recursos i la seva composició. A partir de l'arribada a lloc dels primers recursos, és el cap d'intervenció qui defineix aquestes necessitats.

2.1. Comunicació d'activació de recursos

Exemple de comunicació d'activació de recursos destinats a una actuació:

- *Parc de Cornellà, Control demanant, nova actuació: foc d'habitatge.*
- *Endavant Control.*
- *Fem sortida a incendi d'habitatge al carrer Pau, número 12, de Cornellà. Avisats per policia local. Comuniquen que surt fum d'una finestra a la segona planta. No tenim més informació.*
- *Rebut per Cornellà.*

2.2. Identificació de la localització i informacions associades

Els recursos activats identifiquen la localització segons les disponibilitats pròpies del parc i amb el suport de la sala de control. Defineixen el recorregut. Aquesta identificació prèvia ha de garantir la capacitat del recurs per a l'arribada a lloc d'una manera autònoma i és responsabilitat del cap de sortida, que agafa del parc la informació operativa necessària per definir el millor trajecte i donar resposta a l'actuació (fitxa carrers, cartografia específica, fitxes FOER...).

3. Trajecte

És l'etapa en què els recursos fan el recorregut des de la seva posició inicial fins al lloc de l'incident. S'inicia amb la comunicació de confirmació de sortida i finalitza amb la comunicació d'arribada al lloc de la intervenció.

Durant el trajecte, la sala de control territorial fa el seguiment i suport actiu als vehicles; els parcs també poden col·laborar en aquest seguiment.

3.1. Seguretat en el trajecte

Durant el trajecte cap al lloc de l'actuació tots els efectius que van en el vehicle han d'aplicar les mesures de seguretat, específicament:

- Obligatorietat de l'ús del cinturó de seguretat durant tot el trajecte.
- Els efectius s'han d'equipar amb l'EPI corresponent abans d'iniciar el trajecte o bé en finalitzar-lo i arribar al lloc de l'actuació, en funció de la distància a recórrer o altres condicionats que valori el cap de sortida.
- Durant el trajecte es poden posar peces de l'EPI que no impedeixin mantenir el cinturó de seguretat cordat i no haver d'adoptar postures insegures dins el vehicle.

La utilització del cinturó de seguretat en trajecte és una mesura de protecció que incideix directament i de forma significativa en la seguretat dels treballadors i minimitza danys a la salut en cas d'accident de trànsit.

3.2. Comunicació de confirmació de sortida

És la comunicació que fan els recursos activats quan inicien el trajecte.

Exemple d'una comunicació de confirmació de sortida:

- Control, 04.40 demanant.
- *Endavant 04.40.*
- Sortida confirmada del 04.40 amb 4 a incendi d'habitatge.
- *Rebut per Control.*

3.3. Actualització d'informació

En alguns casos, durant el trajecte, es poden confirmar i/o actualitzar les dades disponibles inicialment.

En el cas que hi hagi ampliació d'informació la Sala de Control corresponent comunicarà a les UBI activades la informació referent a:

- Confirmació, actualització i ampliació de les dades rebudes (SCT-parc-vehicle).
- Confirmació de l'activació de recursos propis i aliens.
- Estructura de les comunicacions.
- Confirmació de l'activació d'un nivell de comandament superior: Nivell i posició en la guàrdia del dia.

I si s'escau, es comunicarà a les UBI's en ajuda la informació referent a:

- Estructura de les comunicacions.
- Identificació del cap d'intervenció o del comandament de referència, si s'escau.

3.3.1. Comunicacions d'actualització d'informació

És el conjunt de comunicacions dirigides a confirmar o modificar les informacions rebudes inicialment, des del parc, des de la SCT o des del mateix vehicle, a partir del contacte visual amb l'incident.

Inclou tant les comunicacions relacionades directament amb l'incident com les relacionades amb l'itinerari a seguir per la resta d'unitats en trajecte.

Exemple de comunicació d'actualització d'informació:

- *04.40, Control demanant.*
- *Endavant pel 04.40.*
- *Rebem un avís que hi podria haver persones atrapades a la tercera planta. Informen que hi ha molt fum a l'escala. Cap a aquest servei estan venint un vehicle d'aigua, l'escala d'Hospitalet i l'Echo 0.*
- *Rebut pel 04.40.*

Període d'intervenció

4. Reaccions immediates

Es tracta d'aquella situació en què tenim visió d'una o més persones que corren un risc vital imminent.

En aquest tipus de situació, la rapidesa i contundència de les accions són essencials. El personal operatiu, a títol individual, ha de valorar el risc assumible i el benefici a obtenir en cada cas, per tal d'escollir els elements de seguretat compatibles amb la rapidesa necessària per resoldre la situació amb l'autorització del superior immediat present al lloc de la intervenció.

Aquestes accions es poden donar en qualsevol moment de la intervenció, són de curta durada, responen a situacions d'emergència i no poden ser demorades.

Una reacció immediata és transversal a tota la intervenció i s'ha de poder visualitzar. Si no tenim visió directa sobre la situació a la que hem de donar resposta, no podrem fer una correcta ponderació del risc/benefici de l'acció, i per tant en aquest casos sempre treballarem sobre un pla d'acció establert, amb uns criteris de seguretat implantats.

Ex: En arribar a un incendi d'habitatge. Veiem un veí en una finestra que s'està cremant i la seva vida corre perill imminent → valorar si es fa una reacció immediata.

Ex: En arribar en un incendi d'habitatge. Una veïna comunica que els veïns estan dins l'incendi → s'executaran els criteris de seguretat i s'elaborarà un pla d'acció.

5. Arribada al lloc

Aquesta etapa s'inicia amb l'arribada dels primers vehicles a lloc, marca l'inici de la intervenció (Bombers disposa d'un cap d'intervenció al lloc de l'incident)

5.1. Comunicació inicial (Flash)

La comunicació inicial que fa el primer vehicle que arriba a lloc, marca la finalització del període d'alarma i l'inici del període d'intervenció.

Aquesta comunicació té per objectiu comunicar una primera valoració (comunicació *flash*) de les característiques de l'emergència en el primer moment de l'arribada (encara no s'ha fet el reconeixement inicial). Pretén:

- Confirmar l'arribada a lloc
- Contrastar la informació rebuda fins al moment.
- Una primera descripció de la gravetat observada de l'emergència.
- Confirmar la presència de policia i/o serveis sanitaris.

No confondre aquesta comunicació flash amb la comunicació de la situació actual del PAI. Tot i que en les actuacions de poca importància o de baixa complexitat, aquesta comunicació inclou la de l'avaluació i la de comunicació del PAI.

Exemple de comunicació inicial:

- Control, Papa 04.40 demanant.
- *Endavant Papa 04.40*
- Confirmo arribada a lloc. Es tracta d'un incendi totalment desenvolupat en el segon pis d'un edifici de planta baixa més 4. Hi ha persones demanant auxili a la tercera planta. ZP i ZM a lloc. Confirmo la necessitat de les ajudes.
- *Rebut per Control.*

5.2. Reconeixement i valoració inicial

El reconeixement inicial ha de permetre observar i identificar les característiques de l'emergència i el seu context. Aquest reconeixement té com a objectiu confirmar les informacions rebudes, ampliar informació i prendre consciència de la situació.

5.3. Emplaçament dels vehicles

Per realitzar un emplaçament segur i eficient dels vehicles cal tenir en compte les condicions actuals i potencials de l'incident i el seu entorn, i valorar també la ubicació dels mitjans propis i aliens.

L'emplaçament s'estableix tenint en compte els criteris definits a les guies operatives corresponents per a cada àmbit d'intervenció i a la guia GUI.SEGU.001.

5.4. Relleu i/o assumptió del comandament

El primer cap de sortida a comunicar l'arribada a lloc assumeix automàticament la posició de cap d'intervenció, tot i que no realitzi cap comunicació en aquest sentit a la sala de control territorial.

L'assumpció del comandament també es fa en els casos que impliquin un relleu de comandament, moment en què ha de validar el PAI existent i continuar amb la seva implantació, o bé modificar-lo en funció de la seva pròpia avaluació.

L'establiment i relleu dels nivells de comandament en l'àmbit operatiu estan regulats a la GUI.ORG0.001.

5.4.1. Comunicació d'assumpció del comandament

En el cas que es produeixi un relleu del comandament, un cop realitzat l'acte de relleu, cal fer una comunicació a la sala corresponent per notificar-ho.

Exemple de comunicació d'assumpció del comandament:

- Control, Echo 0 demanant.
- *Endavant Echo .*
- Assumeixo el comandament de la intervenció.
- *Rebut per Control.*

6. Planificació

Aquesta etapa inclou les accions per a la planificació de la intervenció. L'eina que ens ha de permetre fer-ho és el Pla d'acció de la intervenció (PAI). Cal entendre el PAI com una eina flexible i adaptable a disposició de les necessitats del comandament de la intervenció per tal de millorar-ne el comandament i control.

6.1. Elaboració del Pla d'acció de la intervenció (PAI)

El procés d'elaboració i els diferents tipus de PAI està descrit al MAN.COMD.003 Pla d'acció de la intervenció.

Per a l'elaboració del PAI cal tenir en compte els criteris de seguretat específics i els criteris per a la definició i ordenació dels objectius tàctics que es defineixen per a cada tipologia d'intervenció en els Manuals operatius corresponents.

6.2. Comunicació del PAI a la sala de control

El PAI establert s'ha de comunicar per emissora als actuants i a les sales de control.

Exemple de comunicació del PAI BÀSIC:

- Control, Papa 04.40 demanant.
- *Endavant Papa 04.40*
- Comunicació del PAI: Tenim una rentadora que treu fum en un pati de llums. Treballem en la maniobra d'extinció, i prioritzem el confinament dels veïns en els seus habitatges mentre actuem.
Seguretat: EPI nivell 1, CACE n-0 i tall dels accessos fet per ZP.
No calen més recursos
- *Rebut per control*

7. Execució i supervisió del PAI

7.1. Executar i supervisar el PAI

S'executen les accions que estableix el PAI un cop s'han establert els criteris de seguretat específics definits als Manuals operatius corresponents.

La supervisió del PAI consisteix a fer-ne el seguiment, garantint en tot moment que es segueixen els criteris de seguretat marcats, i corregint o ajustant les maniobres per adaptar-les a la realitat. La supervisió del PAI té especial rellevància ja que proveeix la realimentació necessària per continuar el procés a través dels períodes operacionals següents.

7.2. Informes de progrés

Durant els operatius d'emergència, els equips, els cap de maniobra, grup, sectors i/o zones han d'informar regularment el seu superior jeràrquic sobre l'avanç de l'operatiu o l'assoliment dels objectius.

L'informe ha de contenir els elements següents:

- **Identificació:** persona que fa la comunicació.
- **Situació:** descriure la situació actual de l'incident.
- **Intervenció:** informar de les accions, maniobres i/o objectius iniciats i/o finalitzats.
- **Sol·licitud:** cal demanar reforços en funció de l'evolució de l'incident i en la mesura que consideri que són necessaris.

Exemple de comunicació de progrés:

- Papa 04.40, equip 1 demanant.
- *Endavant equip 1.*
- Comunico Informe de progrés: Hem fet instal·lació per l'escala fins a la segona planta i estem fent control de porta de l'habitatge incendiat. Estem confinant les persones als seus habitatges. Seguim progressant per l'escala.
- *Rebut per Papa 04.40*

7.2.1. Comunicació i informe de situació a la sala de control

El cap d'intervenció ha de comunicar periòdicament a la sala de control territorial corresponent l'evolució de la intervenció. Ha de notificar els canvis de fase de la intervenció i aquelles situacions que siguin rellevants en el seu desenvolupament, especialment les relacionades amb les possibles víctimes, i especificar si l'evolució de l'incident millora o empitjora.

Exemple informe de situació:

- Control, Papa 04.40 demanant.
- *Endavant Papa 04.40*
- Comunico Informe de situació: L'incendi continua actiu. Hem confinat les persones als seus habitatges. El PAI actual segueix vigent.
- *Rebut per Control.*

Quan el cap d'intervenció doni per finalitzada l'actuació, ha de fer un darrer informe de situació (informe de cloenda) i comunicar-ho a la sala de control.

En actuacions de poca importància o de baixa complexitat, aquesta comunicació es pot fer juntament amb la del retorn a parc (vegeu més endavant).

Exemple de l'últim informe de situació (de cloenda):

- Control, Echo 0 demanant.
- *Endavant Echo .*
- Comunico Informe de la situació: Donem l'incendi per extingit. Policia local es fa càrrec del servei. Recollim material i iniciem el retorn dels vehicles.
- *Rebut per Control.*

8. Finalització de l'actuació

Aquesta etapa inclou les accions postintervenció, és a dir, aquelles que es duen a terme una vegada s'ha resolt l'incident.

8.1. Restabliment de la normalitat

Conjunt d'accions destinades a recuperar, en la mesura que sigui possible, els serveis bàsics o les funcionalitats perdudes a causa de l'incident i en l'àmbit del mateix incident. Inclouen, també, les accions destinades a l'acompanyament de les persones damnificades a l'àrea d'afectació i la recuperació de béns.

8.2. Recull d'informació i documentació

Abans d'abandonar el lloc de l'incident, el cap d'intervenció ha de garantir que es porten a terme les següents tasques:

- Recopilació de les dades necessàries per a la confecció dels diferents informes.
- Recopilació del material gràfic que ajudi al registre de dades de l'incident.
- Recopilació dels documents utilitzats per a la confecció del PAI i el mateix PAI, si aquest és escrit.

8.3. Accions d'informació i comunicació a persones damnificades/afectades

S'han d'informar els afectats, autoritats i altres serveis de totes aquelles circumstàncies derivades de l'incident que siguin del seu interès, tant pel que fa a la seva seguretat com a la tornada a la normalitat.

És convenient que aquesta fase es materialitzi documentalment, a través d'un informe de situació en què s'inclouï una sèrie de recomanacions o mesures cautelars per als beneficiaris o tercers.

Es disposa d'informació i consells estandarditzats per transmetre a les persones afectades d'un sinistre a la GUI.ORG0.002, i es disposa de documentació per a deixar constància de la presència de Bombers en aquelles actuacions on no s'ha presentat cap persona afectada.

8.4. Traspàs d'informació i custòdia

En aquesta fase s'ha de garantir que el particular, servei o entitat competent queda informat i es fa càrrec de la situació que deixa Bombers. En aquest sentit, quan la intervenció ho requereixi, el cap d'intervenció s'ha de posar en contacte amb el responsable del cos o agència a qui es traspassa per formalitzar el traspàs corresponent.

A la GUI.ORG0.001 es defineix la documentació i com es fa aquest traspàs.

8.5. Recollida de materials i recuperació de l'operativitat dels vehicles

Tot i que poden ser necessàries accions de manteniment dels equips que no es puguin fer al mateix lloc de l'accident, el personal ha de garantir *in situ* que l'equipament utilitzat queda operatiu un cop acabada la intervenció (proveïment de carburant, neteja...).

8.6. Reunió post actuació

És una reunió que es fa en finalitzar la intervenció en un incident entre els bombers participants, amb l'objectiu d'analitzar el desenvolupament operatiu de la intervenció, compartir la informació de què es disposa i les accions que ha dut a terme cadascun dels actuants, recollint els aspectes que han dificultat o afavorit la intervenció.

El moment de realització d'aquesta reunió el decideix el cap d'intervenció i valora el personal que hi ha d'intervenir. Si el cap d'intervenció ho creu oportú, pot incloure personal d'altres grups actuants.

8.7. Desmobilització de recursos

La retirada de la intervenció ha de ser ordenada i gradual. És el cap d'intervenció qui ha d'autoritzar la retirada dels vehicles.

Període de tancament**9. Retorn**

El retorn dels vehicles al seu parc o seu inicia la fase de tancament. En aquest punt els vehicles i el seu personal tornen a estar disponibles per a la seva activació.

9.1. Criteris de seguretat durant el retorn

La utilització del cinturó de seguretat en trajecte és una mesura de protecció que incideix directament i de forma significativa en la seguretat dels treballadors i minimitza danys a la salut en cas d'accident de trànsit. Molts dels accidents de trànsit a Bombers succeeixen en desplaçaments no urgents.

9.2. Comunicació de retorn al parc

Tal com es fa per a la mobilització, tots els mitjans desmobilitzats han de comunicar a la sala corresponent el retorn al parc o seu.

Exemple de retorn al parc:

- Control, Papa 04.40 demanant.
- *Endavant Papa 04.40*
- Els vehicles de Cornellà retornen a parc
- *Rebut per Control.*

10. Accions al parc

Aquesta etapa correspon a les accions a realitzar un cop la o les dotacions arriben al parc o seu.

10.1. Comunicació d'arribada al parc

Exemple d'arribada al parc:

- Control, 04.40 demanant.
- *Endavant 04.40.*
- Confirmo arribada al parc.
- *Rebut per Control.*

10.2. Restauració de l'operativitat del material i dels vehicles

Després de l'arribada dels vehicles, s'han de fer les accions necessàries per restaurar-ne l'operativitat total, és a dir, les que no s'han pogut fer *in situ*, abans de la retirada dels vehicles.

Per aquestes tasques se seguiran els criteris de seguretat i es farà ús dels equips de protecció personal descrits a la INT corresponent.

10.3. Registre de dades de l'actuació

El registre de dades de l'actuació inclou el conjunt d'accions dirigides a garantir que l'actuació quedi documentada, i la informació generada resti disponible per a la seva posterior utilització en informes, tràmits administratius i anàlisi de dades.

Tot el personal que en algun moment de la intervenció ha exercit de cap d'intervenció ha de registrar el comunicat de la seva part de la intervenció al PGB0.